

Č. 8/2000

V případě předložení neúplné nebo zkreslené výroční finanční zprávy podle § 18 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, lze spíše očekávat, že při neuvedení všech darů a dárců nebo uvedení nepravdivých údajů o jednotlivých darech a dárcích bude úmyslem pachatele docílit vyměření nižší daně z příjmů, než by měla být vyměřena dle skutečného stavu, takže se může jednat spíše o trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 trestního zákona.

Pokud by motivem jednání bylo úsilí docílit předstíráním, že byla předložena úplná finanční zpráva, toho, že výplata příspěvku na činnost strany nebo hnutí nebude ve smyslu § 20a odst. 2 písm. b) zákona č. 424/1991 Sb. pozastavena, v takovém případě však přichází v úvahu kvalifikovat jednání odpovědné osoby především jako trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b trestního zákona.

Nejvyššímu státnímu zastupitelství byla doručena žádost Služby policie pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti Policie ČR, odboru gesčního výkonu, v Praze o zaujetí stanoviska k možnosti trestního postihu v souvislosti s předložením neúplné nebo zkreslené výroční finanční zprávy podle § 18 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Ke zmíněnému problému je třeba konstatovat, že bez znalosti všech okolností konkrétního případu je velmi obtížné zaujmát obecné stanovisko k možnému trestnímu postihu jednání spočívajícího v tom, že strana nebo hnutí úmyslně neuvede ve výroční finanční zprávě veškeré dárce a přesto nárokuje státní příspěvek ve smyslu § 20 cit. zákona.

V každé v úvahu přicházející věci by bylo potřebné zjistit a prokázat motiv jednání, tj. co bylo sledováno zpracováním a předložením neúplné nebo nepravdivé finanční zprávy. Vzhledem k tomu, že výše státního příspěvku na činnost politické strany či hnutí není závislá na vlastním obsahu finanční zprávy (požaduje se pouze její úplnost, tj. pokud jde o řešený problém uvést dle § 18 odst. 1 písm. d) cit. zákona všechny dary a dárce s bližší specifikací u darů nad 100.000,- Kč ročně), že tedy výše darů za určité období nemá žádný vliv na výši státního příspěvku, lze předpokládat, že při zkreslování finanční zprávy nebude pachatel veden pouze úmyslem předložit neúplnou finanční zprávu a získat tak státní příspěvek na činnost strany nebo hnutí. Zpravidla lze spíše očekávat, že při neuvedení všech darů a dárců nebo uvedení nepravdivých údajů o jednotlivých darech a dárcích, bude úmyslem pachatele docílit vyměření nižší daně z příjmů, než by měla být vyměřena dle skutečného stavu, takže se bude jednat spíše o trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 tr. zák.

Nicméně nelze vyloučit, že v určitém případě bude dáno podezření z podvodného jednání, jehož motivem by bylo úsilí docílit předstíráním, že byla předložena úplná finanční zpráva, toho, že výplata příspěvku na činnost strany nebo hnutí nebude ve smyslu § 20a odst. 2 písm. b) cit. zákona pozastavena.

V takovém případě však přichází v úvahu kvalifikovat jednání odpovědné osoby především jako trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b tr. zák., který je speciální skutkovou podstatou k trestnému činu podvodu podle § 250 tr. zák., neboť

státní příspěvek na činnost strany nebo hnutí je třeba považovat za dotaci ve smyslu § 250b odst. 1 tr. zákona.

Prokázat by bylo třeba, že odpovědná osoba zastupující stranu nebo hnutí uvedla vědomě v žádosti podávané dle § 20a odst. 1 cit. zákona nepravdivé údaje o splnění podmínek pro výplatu státního příspěvku na činnost, resp. uvedením nepravdivých údajů a zatajením této skutečnosti zmařila postup Ministerstva financí podle § 20a odst. 2 cit. zákona, tj. pozastavení výplaty příspěvku a její úmysl k tomuto následku směřoval. Vždy je tedy nezbytné prokázat, že případný pachatel trestného činu úvěrového podvodu dle § 250b tr. zákona v souvislosti s poskytováním dotace úmyslně a vědomě předstíral okolnosti, které nejsou v souladu se skutečným stavem věci.